

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KWALITEITSONDERZOEK IN HET KADER VAN DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2016/2017

**Elde College St. Michielsgestel
VMBOGT**

Plaats : Sint-Michielsgestel
BRIN nummer : 04GU|C2
BRIN nummer : 04GU|03|VMBOGT
Onderzoeksnummer : 291289
Datum onderzoek : 15 november 2016
Datum vaststelling : 16 januari 2017

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 15 november 2016 een onderzoek uitgevoerd op het Elde College Sint-Michielsgestel, afdeling vmbo-g/t, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling.

Daarmee geldt dit onderzoek ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor voortgezet onderwijs ten minste eens in de vier jaar aflegt.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

De afdeling is betrokken in het jaarlijkse steekproefonderzoek voor De Staat van het Onderwijs 2016/2017. Dit onderzoek leidt tot een kwaliteitsprofiel voor uw school en een bepaling van het toezichtarrangement. Ook gebruiken we dit onderzoek om informatie te verzamelen over het thema opbrengstgericht werken waarover we in De Staat van het Onderwijs 2016/2017 zullen rapporteren.

Het Elde College valt onder de stichting Voortgezet Onderwijs Regio Meierijstad (stichting VORM). Elde College Sint-Michielsgestel is een kleine school voor vmbo-k, vmbo-g/t en de onderbouw van het havo en heeft ongeveer 400 leerlingen. Het biedt in de gemengde leerweg het profiel Dienstverlening en Producten aan en een vak specifiek gericht op informatietechnologie. Ook kunnen leerlingen examen doen in lichamelijke oefening.

Onderzoeksopzet

Voor het onderzoek is een selectie gemaakt van indicatoren uit het Toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Het betreft indicatoren van het zogenoemde kernkader. Deze indicatoren gebruiken we ook om een beeld te krijgen van het opbrengstgericht werken op de school.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, mentoren, de ondersteuningscoördinator, coördinatoren van een aantal vernieuwingstrajecten en het management.

- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen uit het onderzoek besproken met de directie en de bestuurder.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij op de afdeling vmbo-gt van het Elde College Sint-Michielsgestel hebben uitgevoerd, leidt tot een toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter te veel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving. Onze conclusie voor is als volgt.

Op basis van het onderzoek kennen wij aan het Elde College Sint-Michielsgestel, afdeling vmbo-g/t, het basisarrangement toe, omdat zowel de onderwijsresultaten als de kwaliteit van het onderwijsproces op de afdeling van voldoende niveau zijn. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op het Elde College Sint- Michielsgestel. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

Het Elde College Sint-Michielsgestel biedt een prettig leerklimaat in een kleine school, waar leerlingen en docenten op een vriendelijke en respectvolle wijze met elkaar omgaan.

De lessen zijn van voldoende niveau, maar docenten zouden nog beter gebruik kunnen maken van de ruimte die ze hebben binnen de lestijd van 75 minuten, om doelgerichter te werk te gaan en te differentiëren tussen leerlingen. De ondersteuning en begeleiding van leerlingen is van prima niveau.

De schoolleiding heeft zicht op de kwaliteit van de lessen en stuurt op de resultaten, op het niveau van vakken en individuele docenten. Er is een duidelijke cyclus in de planvorming maar doelstellingen missen noodzakelijke inhoud, waardoor evaluatie teveel op hoofdlijnen gebeurt. Dat maakt de kwaliteitsborging te kwetsbaar.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en de oordelen hierover. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. Het volledige kader kunt u op de website van de inspectie bekijken en downloaden.

De oordelen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda voor indicatoren van de onderwijsresultaten:

1. onder de norm
2. boven de norm
3. niet te beoordelen

Legenda voor andere indicatoren:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed

De onderwijsresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3
R.1	Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool. (onderwijspositie t.o.v. advies po)		•	
R.2	Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2. (onderbouwsnelheid)		•	
R.3_GT	Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 (bovenbouwsucces) voor de afdeling vmbo g/t		•	
EX_GT	Gemiddeld cijfer Centraal Examen van alle vakken (examencijfers) voor de afdeling vmbo g/t.		•	

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.		•		
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.				•
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.		•		

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende onderdelen aan bod: onderwijsresultaten, didactisch handelen, ondersteuning en begeleiding en kwaliteitszorg.

Resultaten

Er wordt redelijk wat opstroom gerealiseerd op het Elde College, dat wil zeggen dat vrij veel leerlingen met een lager basisschooladvies op het vmbo-g/t zitten. De school behaalt prima resultaten met deze leerlingen. De examencijfers van de afdeling vmbo-gt van het Elde College in Sint- Michielsgestel zijn van bovengemiddeld niveau en er blijven weinig leerlingen zitten, zowel in de onder- als in de bovenbouw.

Didactisch handelen

Het Elde College hanteert een 75-minutenrooster op de vestiging in Sint- Michielsgestel. Dit biedt rust in de school en geeft leerlingen ruim de tijd om zich op de verschillende vakken te concentreren. Hoewel de leskwaliteit over het geheel genomen voldoet, zijn we van oordeel dat de school nog meer kan doen om gebruik te maken van de beschikbare tijd - het rendement van de lessen kan dus hoger. Lessen beginnen en eindigen weliswaar op tijd en de inhoudelijke uitleg van docenten is van voldoende niveau, maar de doelgerichtheid van de lessen is in teveel gevallen ondermaats. Dat betekent dat in deze lessen onvoldoende helder is wat er van de leerlingen wordt verwacht en dat het tempo (te) laag ligt. Gekozen opdrachten vormen te vaak geen logische opbouw richting het leerdoel en een flink deel van de lestijd wordt gebruikt voor het maken van huiswerk. Daarnaast zien we dat er vrijwel geen aandacht is voor de verschillen tussen leerlingen, terwijl de ruime lestijd alle gelegenheid biedt voor differentiatie.

Ondersteuning en begeleiding

De zorg en begeleiding is helder georganiseerd. De school werkt met gestandaardiseerde en genormeerde toetsen. De uitkomsten daarvan worden in

kaart gebracht en geanalyseerd. We beoordelen indicator 9.2 als goed, omdat de school daarbij ook heel systematisch informatie over leerlingen in kaart brengt met betrekking tot de sociaal- emotionele ontwikkeling, gedrag, motivatie, omgevingsfactoren en verzuim. Op grond daarvan organiseert men ondersteuning. Kortom, de ontwikkeling van leerlingen wordt goed gevolgd maar is er ook extra aanbod voor leerlingen die dat nodig hebben. Zo zijn er bijvoorbeeld speciale rekengroepen voor leerlingen die een achterstand hebben of een toets onvoldoende hebben gemaakt. En zijn er extra (huiswerk) lessen voor leerlingen die tekorten hebben op bepaalde vakken. Bovendien monitort de ondersteuningscoördinator met hulp van de mentoren of extra ondersteuning ook op een goede manier een plek krijgt in de klassen. Elke zes weken wordt de docenten gevraagd een checklist in te vullen. Hiermee is de planmatigheid van de zorg ook grotendeels gewaarborgd tijdens de reguliere lessen.

Kwaliteitszorg

het kwaliteitszorgsysteem op het Elde College is van voldoende niveau. De schoolleiding heeft zicht op de resultaten, de kwaliteit van het proces en stuurt op verbeteringen. Dit is een verbetering ten opzichte van de situatie enkele jaren geleden, toen we een stuk kritischer waren over de kwaliteitszorg. Het onderdeel borging is nog wel onvoldoende.

De schoolleiding geeft ruimte voor vernieuwing en legt de verantwoordelijkheid hiervoor neer bij docenten. We merken veel enthousiasme in het team en bevlogenheid om het onderwijs verder te ontwikkelen. Daarbij is het van belang dat de aansturing stevig genoeg is. Hierin merken we op dat de (resultaats-)doelen meer inhoudelijk en concreter beschreven zouden kunnen worden. Ook relateert de school de doelen ook nog te weinig aan een analyse van de startsituatie (in het algemeen) en de voortgang en doorstroommogelijkheden van leerlingen (ten aanzien van de resultaten). Bovendien zijn er geen concrete verwachtingen beschreven hoe het eindresultaat eruit moet zien. Hierdoor zijn evaluaties van onderwijsresultaten en vernieuwingen teveel op hoofdlijnen. Omdat deze concretisering ontbreekt hebben we de borging van het onderwijsproces als onvoldoende beoordeeld. Het is belangrijk dat docenten weten wat er van ze verwacht wordt en daar op aangesproken kunnen worden.

Opbrengstgericht werken

Uit de beschrijving van het didactisch handelen en de kwaliteitszorg volgt dat het opbrengstgericht werken op het Elde College op onderdelen op orde is, maar dat er nog wel duidelijke verbeterpunten zijn, met name in de lessen, als het gaat om doelgerichte lesopbouw en hierin differentiëren tussen leerlingen. Op een hoger abstractieniveau zien we dat de school wel degelijk stuurt op de resultaten, op vak- en docentniveau, maar dat de doelstellingen nog wat inhoud

missen. Daardoor kan een bepaald (cijfermatig) resultaat behaald zijn, maar is nog onduidelijk of het oplevert wat het moest opleveren. Hierin kan de school dus nog duidelijker richting aanbrengen.